

LGS

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

DİJİTALİM

EĞİTİM PLATFORMUMUZ

Öğretmen ve Öğrencilerimiz için
Eşsiz İçerikler ile Sizlerle!

"Dijitalim" Öğretmen veya Öğrenci Uygulamasını
İndirerek Bütün Soruların Video Çözümlerine
Ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

BS:082520 - 1

ISBN: 978-605-06246-1-8

YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

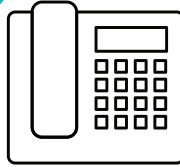
Ali ÖZCAN - Veysel GÜL

GRAFİK TASARIM/DİZGİ

İbrahim KOÇ

AV Yayınları Dizgi Birimi

İLETİŞİM

 /AV Yayınları

 /avyayinlari

 avyayinlari@gmail.com

BASIM YERİ

AV AKILLI VERSİYON YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

Önsöz

LGS uzun, yorucu ve sabır isteyen bir yolculuktur. AV AKILLI VERSİYON YAYINCILIK olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı kendimize görev biliriz. Bu anlayışla hazırladığımız soru bankalarımızla LGS'ye hazırlık aşamasında başarınızı daha yukarılara taşımak ve hedeflerinize ulaşmanızı sağlamak temel amacımızdır.

Kitabımızdaki **Mavi** renklerdeki **KİT(Kazanım İzleme Testleri)**, kolay seviyeden başlayarak ilgili konunun en üst düzeyde kavranmasını amaçlamaktadır. Her ünitenin başında bulunan bu testleri dikkatle çözmeniz ve bu testlerde kaçırdığınız sorulardan hareketle eksiklerinizi tespit ederek konu tekrarı yapmanız, konuyu daha iyi kavramanızı sağlayacaktır. Ayrıca yeni nesil soru tarzlarına geçiş aşamasını da oluşturmaktadır.

Kitabımızdaki **Yeşil** renklerdeki **KAT(Kazanım Anlama Testleri)**, orta düzeyde yeni nesil soru tarzlarıyla birlikte konunun pekiştirilmesinde ve öğrenilenlerin kalıcı olmasında önemli rol üstlenmektedir. Bu testler sayesinde bilgileriniz daha da sağlamlaşacaktır.

Ünite sonlarındaki **Kırmızı** renkteki **ADS(Akıllı Değerlendirme Sınavları)**, MEB soruları düzeyinde ve sonundaki optik yardımıyla o üniteye diğer bu kitabı çözen adaylar içindeki sıralamanızı veren rehber olacak testlerdir. LGS soruları paralelinde, özgün ve yeni nesil sorulardan oluşan bu testler ile sınav sorularını daha kolay analiz edebilecek ve LGS'ye gerçek anlamda hazır olacaksınız.

Hedeflerinize ulaşmanızın temel gayemiz olduğu bilinciyle hazırladığımız kitabımızın sizleri hep ileriye taşıması dileğiyle.

Ali ÖZCAN - Veysel GÜL

AV Yayınları
Yayın Koordinatörleri

İçindekiler

1. ÜNİTE

► BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti	6
Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı	10
Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı	14
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 1	18
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 2	22

2. ÜNİTE

► MİLLÎ UYANIŞ

I. Dünya Savaşı'na Yol Açan Gelişmeler	28
Osmanlı Devleti'nin Son Savaşı: I. Dünya Savaşı	32
İşgal Yıllarında Anadolu: Mondros Ateşkes Antlaşması	36
Cemiyetler ve Kuvayimillîye	40
Millî Mücadele'nin Hazırlık Dönemi	44
Bir Millet'in Yemini: Misakımillî ve Büyük Millet Meclisinin Açılması	48
Büyük Millet Meclisine Karşı Çıkan İsyenlar	52
Sevr Barış Antlaşması	56
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 1	60
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 2	64
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 3	70

3. ÜNİTE

► MİLLÎ BİR DESTAN YA İSTİKLAL YA ÖLÜM

Doğu ve Güney Cepheleleri	76
Batı Cephesi ve Maarif Kongresi	80
Başkomutanlık Yasası ve Tekalif-i Millîye Emirleri ...	84
Direnışten Dirilişe: Sakarya'dan Büyük Taarruza	88
Türkiye'nin Tapu Senedi: Lozan Barış Antlaşması	92
Millî Mücadele'nin Sanata ve Edebiyata Yansımaları	96
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 1	100
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 2	104

4. ÜNİTE

► ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE

Atatürk İlkeleri	110
Siyasal Alanda Yapılan İnkılaplar	114
Hukuk Alanında Yapılan İnkılaplar	118
Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar	122
Toplumsal Alanda Yapılan İnkılaplar	126
Ekonomik Alanda Yapılan İnkılaplar	130
Atatürk'ün Gösterdiği Hedefler, Atatürk ve Sağlık	134
İlelebet Cumhuriyet	138
Atatürk İlke ve İnkılaplarını Oluşturan Temel Esaslar	142
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 1	146
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 2	150
Akıllı Değerlendirme Sınavı – 3	154

5. ÜNİTE

► DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI

Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar	160
Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi, Türkiye Cumhuriyeti'ne Yönelik Tehditler	164
Akıllı Değerlendirme Sınavı	168

6. ÜNİTE

► ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DİŞ POLİTİKASI

Türk Dış Politikasının Temel İlke ve Amaçları	174
Türk Dış Politikasında Yaşanan Gelişmeler ve Hatay'ın Türkiye'ye Katılması	178
Akıllı Değerlendirme Sınavı	182

7. ÜNİTE

► ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI

Atatürk'ün Vefatı, Vefatı'nın Yankıları ve İnsan Eserleriyle Yaşar	188
Yeniden Sarsılan Dünya: II. Dünya Savaşı ve Savaşın Türkiye'ye Etkileri	192
Demokrasi Yolunda Güçlü Adımlar	196
Akıllı Değerlendirme Sınavı	200
Cevap Anahtarları	203

ÜNİTE - 1

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

- Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti
- Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı
- Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

1. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılın ikinci yarısı ve XX. yüzyıl başlarında yaşanan bazı gelişmeler şunlardır:

- Milliyetçilik akımının etkisiyle azınlıklar isyan etmiş bunu bahane eden Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale etmeye başlamıştır.
- Avrupa örnek alınarak okullar açılmış ve basın yayın hayatı gelişmiştir.
- Dış borçların ödenememesi nedeniyle Duyun-u Umumiye İdaresi kurulmuş ve devletin gelir kaynaklarına el konulmuştur.
- Meşrutiyet ilan edilerek İttihat ve Terakki Cemiyeti yönetiminde etkili olmaya başlamıştır.

Bu gelişmelere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kültürel alanda gelişmeler yaşanmıştır.
- B) Ekonomik bağımsızlığı zarar görmüştür.
- C) Devlet rejiminde değişiklikler yaşanmıştır.
- D) Toprak kayıpları artmaya başlamıştır.

2. İslahat Fermanı'nın özelliklerinden bazıları şunlardır:

- Avrupalı devletlerin baskıları sonucunda ilan edilmiştir.
- Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışılmasını önlemek için ilan edilmiştir.
- Azınlıklara daha geniş haklar verilmesi Türk milletinin tepkisine yol açmıştır.

Bu bilgilere göre İslahat Fermanı ile ilgili;

- I. İlan edilmesinde dış güçlerin etkisi olmuştur.
- II. Türk halkınca hoşnut karşılanmamıştır.
- III. Merkezi otoritenin güçlenmesi amaçlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren;

- Sanayi İnkılabı'nın etkisiyle Avrupa devletleri hızla sanayileşmiş ve ekonomik olarak güçlü konuma gelmiştir.
- Sömürgecilik yarışı devletler arasındaki ekonomik rekabeti arttırmıştır.
- Osmanlı Devleti'nde gerekli sanayi atılımları gerçekleştirilemediği için el tezgâhları ve atölyeler kapanmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Osmanlı Devleti endüstrileşmeye ayak uyduramamıştır.
- II. Azınlık isyanlarında artışlar yaşanmıştır.
- III. Uluslararası ticari faaliyetler aksamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti XX. yüzyıla gelindiğinde topraklarını kendi başına koruyamayacak kadar zayıf hâle gelmişti. Devletin devamlılığını sağlamak ve ülke bütünlüğünü koruyabilmek amacıyla Avrupalı devletler arasındaki çıkar çatışmalarından faydalanma yoluna giderek kendini korumak istemiştir.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Millî bağımsızlığını kaybetmiştir.
- B) İslahat çalışmalarına yoğunluk vermiştir.
- C) Denge politikası izlemeye başlamıştır.
- D) Kapitülasyonları genişleterek Avrupalı devletlerle dostluk kurmak istemiştir.

5.

Osmanlı Devleti'nin Parçalanmasını Engellemek İçin Ortaya Atılan Fikir Akımları

Batıcılık	Devletin tek kurtuluş yolunun Avrupa'yı örnek alarak medeni bir millet ve devlet hâline gelmesi olduğunu savunan fikir akımıdır.
Osmanlıcılık	Osmanlı Devleti'nde yaşayan halkın tamamı arasında din, dil, ırk ayrımı yapılmaksızın herkesin aynı haklara sahip olması gerektiğini savunan fikir akımıdır.
Türkçülük	Osmanlı Devleti'nde yaşayan Türkleri millî bir duygu ile bilinçlendirmeyi ve millet anlayışı içinde birleştirmeyi amaçlayan fikir akımıdır.
İslamcılık (Ümmetçilik)	Müslümanların Osmanlı halifesinin etrafında toplanmasını ve devlete destek vermesini savunan fikir akımıdır.

Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı'nda Türk milletini birlik ve beraberlik içerisinde ortak amaçlar uğrunda örgütlemiştir. Bağımsız Türk devleti kurulduktan sonra da ülkede çağdaş ve köklü yenilikler yapmıştır.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in, fikir akımlarından hangilerinden etkilendiği söylenebilir?

- A) Batıcılık – Türkçülük
B) Osmanlıcılık – İslamcılık
C) Türkçülük – İslamcılık
D) Batıcılık – Osmanlıcılık

6.

Osmanlı Devleti dış borçlarını ödeyemediği için alacaklı devletler tarafından Duyun-u Umumiye İdaresi (Genel Borçlar İdaresi) kurulmuştur. Bu idare Osmanlı Devleti'nin gelirlerine el koymuş, maliyesini denetlemeye başlamıştır.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İç işlerine müdahale edilmiştir.
B) Egemenlik hakları zedelenmiştir.
C) Sınırlarında değişiklik yaşanmıştır.
D) Borçlar nedeniyle zor duruma düşmüştür.

7. İttihat ve Terakki Cemiyeti, Fransız İhtilali'nin düşüncelerini kendilerine örnek almış ve siyasal amacı olan Meşrutiyet'i ilan edip Mebusan Meclisi'nin açılmasını sağlamak istemişti. İngiltere ve Rusya'nın Reval'de bir araya gelerek Makedonya ve Boğazlar konusunda yaptıkları görüşmeler, cemiyet üyelerini tedirgin etmişti. Devleti dağılmaktan kurtarmak için bir an önce Meşrutiyet'in ilan edilmesi gerektiğini düşünüp ayaklandılar. Nitekim baskılara dayanamayan II. Abdülhamit yeniden Meşrutiyet'i ilan etti ve Kanun-ı Esasi yeniden yürürlüğe girdi.

Buna göre İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin aşağıdakilerden hangisini savunduğu söylenemez?

- A) Dış destek sağlayarak rejimi değiştirmek
B) Millî iradenin yönetime yansımaları sağlamak
C) Milletten menfaatlerine uygun hareket etmek
D) Demokrasinin ülkeye yerleşmesini sağlamak

1. Aşağıda Fransız İhtilali'nin sonuçları ve Osmanlı Devleti'ne etkisiyle ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

Osmanlı Devleti
Azınlık ayaklanmaları <ul style="list-style-type: none">✓ Sırp ayaklanması✓ Yunan ayaklanması
Demokratikleşme çabaları <ul style="list-style-type: none">✓ Tanzimat Fermanı (Anayasal Sisteme Geçiş)✓ I. Meşrutiyetin (Kanun-i Esasi) ilanı✓ II. Meşrutiyetin ilanı

Bu bilgilere göre Fransız İhtilali'nin;

- Rejim değişikliklerine,
- Millî iradenin önem kazanmasına,
- Osmanlı Devleti'nin siyasal hayatına katkıda bulunduğuna

durumlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

- 2.

Sanayi İnkılabı ile birlikte Avrupalı devletler büyük fabrikalar açarak ekonomik yönden zenginleşmeye başlamıştır. Gelişen sanayilerine ham madde ve pazar aramaları sömürgecilik yarışının hızlanmasına neden olmuştur. Sanayisi küçük el atölyelerinden ibaret olan Osmanlı Devleti, kapitülasyonların da etkisiyle Avrupa mallarının istilasına maruz kalmıştır. Yeraltı kaynakları bakımından zengin olan Osmanlı toprakları emperyalist ülkelerin hedefine girmiş ve paylaşım alanı olarak görülmüştür.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Avrupalılar tarafından sömürge hâline getirilmek istenmiştir.
- Sömürgecilik yarışına katılmak zorunda kalmıştır.
- Sanayi İnkılabı'ndan olumsuz etkilenmiştir.
- Toprak bütünlüğü tehlike altına girmiştir.

Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti

3.

II. Mahmut, "Ben tebamin Müslümanını camide, Hristiyanını kilisede, Musevisini havrada görmek isterim. Aralarında başka fark yoktur, cümlesi hakkındaki muhabbet ve adaletim tamdır, hepsi evladımdır." sözlerinde belirttiği gibi azınlıklara iyi muamelede bulunsa da XIX. yüzyılda Sırlar ve Yunanlılar milliyetçilik akımının etkisi ve Avrupalıların desteğiyle Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmışlardır.

Bu bilgilere göre;

- I. Azınlık isyanlarının önüne geçilememiştir.
- II. Hoşgörülü bir yönetim anlayışı benimsenmiştir.
- III. Ümmetçilik fikir akımı uygulanmıştır.

yargılarından hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

AV YAYINLARI

4.

İNGİLTERE	İTALYA	İSPANYA	ALMANYA	OSMANLI DEVLETİ
FRANSA	BELÇİKA	PORTEKİZ	İSVEÇ	AVUSTURYA-MACARİSTAN
RUSYA	HOLLANDA	DANİMARKA	İSVİÇRE	BALKAN DEVLETLERİ

Bu haritaya göre;

- I. Osmanlı Devleti'nin farklı kıtalarda egemenlik kurduğuna,
- II. İngiltere'nin Akdeniz'de hâkimiyet alanı bulunduğuna,
- III. Balkanlarda siyasi birliğin kurulduğuna

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

1. Mustafa Kemal, çocukluğundan itibaren askerliğe büyük bir ilgi duymuştur. Hatıralarında anlattığına göre komşularından Kadri Bey'in askerî rüştiyeye (ortaokul) giden oğlu Ahmet ve sokakta gördüğü üniformalı subaylar onun askerlikle ilgili isteğini arttırmıştır. Bu yüzden annesine haber vermeden 1893 yılında Selânik Askerî Rüştiyesi'nin sınavına girmiş ve başarılı olmuştur. Sınavı kazandıktan sonra annesini ikna etmiş ve annesiyle yaşadığı fikir uyuşmazlığı son bulmuştur. Böylece çok sevdiği, ileride büyük bir asker olacağı askerlik hayatına Selânik Askerî Rüştiyesi'ne başlayarak ilk adımı atmıştır.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Askerliği seçmesinde sosyal çevresi etkili olmuştur.
- II. Annesiyle kısa süreli görüş ayrılığı yaşamıştır.
- III. Aklına koyduğu bir işi kararlılıkla devam ettirmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

2. 1897'de Osmanlı-Yunan savaşı çıktığında henüz 16 yaşında ve Manastır Askerî İdadisi'nde öğrenci olan Mustafa Kemal: "Gençlik hayatımın en heyecanlı günlerini, yaşadım. Yaşım küçük olmasına rağmen bu savaşa katılmayı çok istemiştım. Az daha gönüllü müfrezelerin arasına katılıp gidecektim." demıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Maceraperest bir yapıya sahiptir.
- B) Vatanseverlik duyguları ağır basmıştır.
- C) Okula uyum sağlamakta zorluk çekmiştir.
- D) Dünyaca tanınan bir asker olmak istemiştir.

3. Makedonya'nın önemli şehirlerinden olan Manastır, ekonomik açıdan gelişmiş bir şehirdi. Önemli bir ticaret, yönetim ve ordu merkeziydi. Aynı zamanda demir yolu ile Selanik'e bağlıydı. Balkanlardaki siyasi hareketlilik ve milliyetçilik isyanları Manastır'da da etkisini göstermişti. Mustafa Kemal, idadide öğrenim gördüğü süreç boyunca, arkadaşlarıyla ve öğretmenleriyle şehirdeki bu hareketliliği yakından takip ediyor ve ülkeyi ilgilendiren meseleler hakkında aralarında tartışıyorlardı.

Bu metne göre Manastır ile ilgili;

- I. Ayrılıkçı ayaklanmaların etkisi altındadır.
- II. İdari, askeri ve ticari faaliyetlerin yürütüldüğü yerdir.
- III. Mustafa Kemal'in demokratik gelişmeleri yakından takip ettiği şehirdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) I ve III	D) II ve III

4. Mustafa Kemal eğitim çağına geldiğinde annesi Zübeyde Hanım, onun geleneksel eğitim almasını istediği için Mahalle Mektebine gitmesinden yanaydı. Babası Ali Rıza Bey ise çağdaş eğitim veren Şemsi Efendi Mektebine gitmesini istemişti. Sonuçta Mustafa Kemal önce Mahalle Mektebine başlamış bir süre sonra da Şemsi Efendi Mektebine geçmiştir. Böylece hem annesinin hem de babasının gönlü yapılmıştı.

Bu bilgilere göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nde eğitimde birlik yoktur.
- B) Aile içinde görüş ayrılıkları yaşanmıştır.
- C) Mustafa Kemal, Şemsi Efendi Mektebine gitmek istemiştir.
- D) Mustafa Kemal'in eğitimine ailesi önem vermiştir.

5.

- Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisindeyken "Vatan ve Hürriyet" şairi olarak bilinen Namık Kemal'in eserleriyle tanışmış ve her fırsatta arkadaşlarıyla gizlice şairin eserlerini okumuşlardır. Şiirlerini ezbere bildiği Namık Kemal'den "Türk ulusunun yüzyıllardan beri beklediği ses" olarak bahsetmiştir.
- Mustafa Kemal, Tevfik Fikret için: "Ben inkılap ruhunu ondan aldım." diye söz etmiş ve onun özgürlük, laiklik anlayışından esinlenmiştir.
- Yine milliyetçiliğinin önemli temsilcisi olarak gördüğü "Millî Şair" diye de tanınan Mehmet Emin Yurdakul, en sevdiği şairler arasında yer almıştır.

Bu bilgilere göre yerli düşünürlerin, Mustafa Kemal'i aşağıdaki alanların hangisinde etkilediği söylenebilir?

- A) Sabırlı ve disiplinli olma
B) Köklü yeniliklerden yana olma
C) Akılcı ve bilimsel olma
D) Yurtsever ve ulusçu olma

6. Zümra Öğretmen ders kitabından: "Mustafa Kemal idadi öğrenimi boyunca meslek ve fikir bakımından gittikçe gelişen, kendine güvenen, yetişmek ve ilerlemek tutkusuna sahip, çok çalışkan, yurtsever ve seçkin bir öğrenci görünümündedir. Çocukluğundan beri iyi giyinmeyi seven bu öğrenci, hayatta başarının çok çalışmaktan geçtiğini öğrenmekle beraber sırtını dünyaya çevirmemiştir." cümlesini okumuş ve öğrencilerine bu sözünü yorumlatmıştır.

Bu bilgilerden hareketle öğrencilerden hangisinin yanlış bir yorumda bulunduğu söylenebilir?

- A) Kerem
"Mustafa Kemal düşüncelerini kolay kolay değiştirmeyen biridir."
- B) Hilal
"Mustafa Kemal geniş bir dünya görüşüne sahiptir."
- C) Rana
"Mustafa Kemal gelişime açık bir öğrencidir."
- D) Uras
"Mustafa Kemal gayret etmekten çekinmeyen bir bireydir."

7. Aşağıda Mustafa Kemal'in hayatından bazı kesitler verilmiştir.

- **1896:** Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisi'nde okurken arkadaşı Ömer Naci'den etkilenerek hitabet ve edebiyata merak sardı. Ayrıca askerî öğreniminin yanı sıra yabancı dil öğrenimini de ihmal etmedi; yazları izinli olarak Selânik'e döndüğü zaman Fransızca dersleri aldı.
- **1905:** Harp Okulu'nda ve Harp Akademisi'nde de askerlik derslerine büyük ilgisi yanında memleket ve millet davaları ile ilgilendi, düşüncelerini cesaretle ifade etmekten çekinmedi.
- **1905:** Mustafa Kemal, Şam'da gizli olarak "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti"nin kurulmasına öncülük etti. Beyrut, Yafa, Selanik ve Kudüs'te, kurdukları cemiyeti genişletti.

Buna göre Mustafa Kemal'in;

- I. Çok yönlü,
II. Açık sözlü,
III. İleri görüşlü,
IV. Millî irade yanlısı

kişilik özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV

1.

Selanik

Mustafa Kemal'in çocukluk yıllarının geçtiği bu şehir limanı ile Ege Denizi'ne açılan, demiryolu ulaşımı ile de İstanbul, Üsküp, Belgrad gibi şehirlere bağlanan bir yerdedir. Şehirde Türk, Rum, Bulgar ve Arnavut gibi pek çok milletten insan bir arada yaşamaktaydı. Avrupa'da ortaya çıkan pek çok fikir, farklı dillerdeki gazeteler aracılığıyla çabucak bu şehre yayılabilmekteydi.

Bu bilgi ve görsele göre Selanik ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Etnik yapısı çeşitlilik göstermektedir.
- B) Ticaret gemilerinin uğrak yerlerinden biridir.
- C) Şehirde basın-yayın hayatı oldukça gelişmiştir.
- D) Şehirde nüfusun çoğunluğunu Türkler oluşturmaktadır.

2.

Dersler	Aldığı Notlar	Tam Puan
Mantık	45	45
Hesap	45	45
Usul-i Defteri	45	45
Hendese	45	45
Coğrafya	45	45
Tarih-i İslam	43	45
Kavaid-i Osmaniye	45	45
Fransızca	45	45
İmlâ-yı Türkî	45	45
Hatt-ı Fransevi	20	20
Resim	20	20

Mustafa Kemal'in Selanik Askeri Rüştiyesi'nde dördüncü sınıf ders notlarını gösteren tablo yanda gösterilmiştir.

Bu tablodan hareketle;

- I. Mustafa Kemal'in derslerinde başarılı olduğu,
 - II. Rüştiye'de ağırlıklı olarak İslami ilimlerin okutulduğu,
 - III. Osmanlı Devleti'nde eğitim ve öğretimde birliğin olmadığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Bu diyagramdan hareketle Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı şehirlerde eğitim almıştır.
- B) Farklı görevlerde bulunmuştur.
- C) Osmanlı toprakları dışında bulunmamıştır.
- D) Askeri alanda deneyim kazanmıştır.

4.

Osman Nizami Paşa'nın Öngörüsü

Mustafa Kemal, yakın arkadaşı Ali Fuat'ın babası İsmail Fazıl Paşa'nın aracılığıyla tanıştıkları Kurmay Subay Osman Nizami Paşa'yla yaptıkları uzun bir sohbetten sonra Osman Nizami Paşa kendisine şu sözleri söylemiştir: "Mustafa Kemal Efendi oğlum, görüyorum ki, İsmail Fazıl Paşa seni takdir etmek konusunda yanılmamış. Şimdi ben de onunla aynı düşüncedeyim. Sen, bizler gibi yalnız Erkan-ı Harp subayı olarak normal bir hayata atılmayacaksın. Zekiliğin ve yüksek kabiliyetin, ülkenin geleceği üzerinde etkili olacaktır. Bu sözlerimi bir iltifat olarak alma. Sende ülkenin başına gelen büyük adamların daha gençliklerinde gösterdikleri eşsiz kabiliyet ve zekilik belirtilerini görmekteyim. İnşallah yanılmamış olurum."

Ali Fuat CEBESÖY, Sınıf Arkadaşım Atatürk, (Kısaltılmış ve sadeleştirilmiştir.)

Buna göre Osman Nizami Paşa Mustafa Kemal hakkında,

- I. Askeri alandaki başarılarıyla dünyaca tanınacağı,
- II. Zekâ ve yeteneğiyle ön plana çıkacağı,
- III. Ülkenin kaderine tesir edeceği

öngörülerin hangilerinde bulunmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

1. Harp Akademisinden mezun olduktan sonra Kurmay Yüzbaşı (Kolağası) olan Mustafa Kemal, Şam'daki 5. Orduya bağlı 30. Süvari Alayına tayin edildi. Artık öğrencilik yılları bitmiş, görev yılları başlamıştı. Şam'daki görevi sırasında başlayan bir ayaklanmayı bastırmak üzere 11 Mart 1905'te Havran'daki harekâta katıldı. Ayaklanmanın bastırılmasından sonra tekrar Şam'a dönen Mustafa Kemal burada 1905'te Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu ve ardından 1906 yılında Selânik'e gelip Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin şubasını açtı.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlk savaşını Havran'da yapmıştır.
B) İç isyanları önlemede görev almıştır.
C) İlk askerlik görevini Şam'da icra etmiştir.
D) Askeri ve siyasi faaliyetlerde bulunmuştur.

2. **Mustafa Kemal'in;**

- Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurması,
- İstibdat yönetimine karşı olması,
- Akademideyken ülke yönetimi hakkında fikirler sunması

gibi faaliyetleri düşünüldüğünde aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Baskıcı yönetimleri benimsememiştir.
B) Ülke meseleleriyle yakından ilgilenmiştir.
C) Sorunları askeri yollarla çözmeye çalışmıştır.
D) Siyasi faaliyetlerde bulunmuştur.

3. **Mustafa Kemal'in;** "Ordu mensupları İttihat ve Terakki Cemiyeti içinde kaldıkça millete dayalı bir cemiyet kuramayız." **sözünden hareketle;**

- I. Askerlerin siyasetle uğraşmamasını,
II. Çok partili hayata geçilmesini,
III. Millî iradeyi esas alan cemiyetlere son verilmesini
- yargılarından hangilerini amaçladığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Siyasi birliğini geç tamamlayan İtalya, sanayisi için gerekli ham maddeye sahip olan Trablusgarp'a buradaki halka kötü muamele yapıldığını bahane ederek asker çıkarmıştır.

Buna göre İtalya'nın Trablusgarp'a saldırmasında;

- I. Sömürge arayışı,
II. Milliyetçilik akımının etkisi,
III. Yeraltı kaynaklarına hâkim olmak istemesi
- durumlarından hangileri etkili olmuştur?**

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

5. Trablusgarp Savaşı başladığında Osmanlı Devleti Avrupalı devletlerden yardım istediye de Osmanlı Devleti'ne yardım eden çıkmamıştır. Trablusgarp'a, ordu sevkiyatı yapamadığı için sadece gönüllü subaylar bölgeye gitmiş ve yerli halkı teşkilatlandırarak İtalyanlara karşı mücadele etmişlerdir. Başarılı bir şekilde savunma yapılmasına rağmen Balkan Savaşlarının patlak vermesiyle birlikte Osmanlı Devleti Uşi Antlaşması'nı imzalayarak Kuzey Afrika'dan tamamen çekilmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti, siyasi ve askeri alanda dış destek sağlayamamıştır.
B) Avrupalı devletler İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesine onay vermişlerdir.
C) Kuzey Afrika'daki son toprak parçası da kaybedilmiştir.
D) Osmanlı Devleti'nin toprakları daralmıştır.

6. Mustafa Kemal; "Bir orduyu meydana getiren her rütbe sahibi ve her kişi, yaşayan bir makinenin canlı parçasıdır. Bu makineyi harekete geçiren kuvvet düşüncedir. Düşüncede bilgi, karşılaştırma, anlama ve kavrama olmazsa makine durur. Hiçbir kuvvet onu çalıştıramaz." demiştir.

Mustafa Kemal'in bu sözüne göre;

- I. Ordu bir bütünlüğü temsil etmektedir.
II. Ordunun idaresi için iş birliği gerekmektedir.
III. Ordu sayısının fazla olması gerekmektedir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

7. Aşağıda I. ve II. Balkan Savaşları sonrasındaki Osmanlı Devleti'nin Batı sınırlarını ve Balkan ülkelerini gösteren haritalar verilmiştir.

Bu haritalara göre;

- I. Balkanlarda Türk hakimiyeti sona ermiştir.
- II. Arnavutluk topraklarını kuzeye doğru genişletmiştir.
- III. Balkanların siyasi haritasında değişiklik olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

AVRUPA YAYINLARI

8. I. Balkan Savaşı patlak verince Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'nin savaşı kazanacağı ihtimali üzerine savaş sonunda sınırların değişmeyeceğini bildirmişlerdir. Ancak savaşı Osmanlı Devleti kaybedince bu bildirimlerini görmezden gelip Osmanlı topraklarının gâlip devletler arasında bölüştürülmesine göz yummuşlardır.

Bu bilgilere göre Avrupalı devletlerle ilgili;

- I. İki yüzlü bir politika izleyerek çıkarlarına göre hareket etmişlerdir.
- II. Savaşı Osmanlı Devleti'nin kazanacağını düşünmüşlerdir.
- III. Savaşta Balkan devletlerini destekleyerek Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmışlardır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

9. Trablusgarp Savaşı sonunda imzalanan Uşi Antlaşması'nın bazı maddeleri aşağıda verilmiştir.

- Trablusgarp İtalya'ya bırakılacaktır.
- Trablusgarp'ta dinî yetkisi dışında başka bir yetkisi olmayan halife temsilcisi bulunacaktır.
- Rodos ve On İki Ada Balkan Savaşı bitene kadar geçici olarak İtalya'ya bırakılacaktır.

Bu maddelere göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'la kültürel bağları devam etmiştir.
- B) İtalya'nın Akdeniz'deki varlığı güçlenmiştir.
- C) Osmanlı Devleti kendi topraklarını koruyamayacak duruma düşmüştür.
- D) Halifenin siyasi gücünden ilk kez faydalanılmıştır.

1.

Mustafa Kemal 1913 yılı Ekim ayı sonlarında Sofya Ataşemiliterliği (askerî elçi) görevine başlamıştır. Sofya'dayken hem Balkan devletleri ordularının eğitimi ve silahlandırılması hem de bu devletlerin I. Dünya Savaşı öncesinde izledikleri siyaset hakkında bilgi edinmeye çalışmıştır. Ayrıca Türklerin yaşadığı bölgeleri dolaşarak onların durumuyla yakından ilgilenmiştir. Katıldığı kostümlü baloda giydiği yeniçeri kıyafetiyle de dikkatleri üzerine çekmiştir.

Mustafa Kemal'e 11 Ocak 1914'te Sofya Ataşemiliterliği'ne ek olarak Bükreş, Belgrad ve Çetine Ataşemiliterliği'ni yönetme görevi de verilmiştir. Bu sırada I. Dünya Savaşı'nın başlaması ve Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesi üzerine Mustafa Kemal'e Tekirdağ'da bulunan 19. Tümen Komutanlığı görevi verilmiştir. Böylece Mustafa Kemal, 2 Şubat 1915 tarihinde Bulgaristan'daki görevinden dönmüştür.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sofya'daki Türklerin sorunlarına çözüm bulmaya çalışmıştır.
- B) Milliyetçilik ve vatanseverlik doğrultusunda hareket etmiştir.
- C) Ülke yönetimi konusunda büyük bir deneyim kazanmıştır.
- D) Sofya'da, Osmanlı Devleti'nin diplomatik ilişkilerini yürütmüştür.

2. Aşağıda Mustafa Kemal'in bazı faaliyetleri verilmiştir.

- ✓ Manastır Askerî İdadisindeyken Namık Kemal, Voltaire, J.J. Rousseau gibi yazarların eserlerini incelemiştir.
- ✓ Harp Okulundayken millî iradeye dayalı bir devletin gerekliliğini düşünmüştür.
- ✓ Harp Akademisi'nde siyasetle ilgilenmiş ve arkadaşları ile gazete çıkarmıştır.
- ✓ Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur.
- ✓ Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'ya geçerek Kurtuluş Savaşı'nı idare etmiştir.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Liderlik özelliğini pek çok alanda etkili bir şekilde kullanmıştır.
- II. Ülkesinde yaşanan olaylara çözüm yolları aramıştır.
- III. Askerî ve kültürel faaliyetlerde bulunmuştur.

çıkartımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Aşağıda Mustafa Kemal ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

CEPHEDEN CEPHEYE MUSTAFA KEMAL

Kurmay Yüzbaşı Mustafa Kemal öğrenimini tamamladıktan sonra 5 Şubat 1905 tarihinde stajını yapmak üzere ilk görev yeri olan Şam'daki 5. Ordu'ya atandı. Bir süre burada görev yaptıktan sonra merkezi Manastır'da bulunan 3. Ordu Karargâhı'nda görevlendirildi. Bu karargâhın Selanik'teki biriminde çalışmak üzere Selanik'e geldi.

31 Mart Olayı ve Mustafa Kemal
İkinci Meşrutiyet'in ilanından sonra meşrutiyet karşıtı grupların kışkırtmasıyla İstanbul'da gerici bir ayaklanma çıktı. Bu ayaklanmayı Selanik'ten gelen "Hareket Ordusu" bastırdı. Ordunun kurmay başkanı Mustafa Kemal'di.

Mustafa Kemal Trablusgarp'ta
Sömürge arayışındaki İtalya, 1911 yılında Trablusgarp'a saldırdı. Osmanlı asker gönderecek durumda değildi. Bunun üzerine Mustafa Kemal'in de aralarında bulunduğu birkaç gönüllü subay gizlice Trablusgarp'a giderek burada İtalyanlara karşı başarı kazanılmasına rağmen 1912 yılında imzalanan Uşi Antlaşması ile Trablusgarp ve Bingazi İtalyanlara verildi. On iki Ada "geçici" olarak yine bu devlete verildi.

Bu görsel ve bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sorumluluk almaktan çekinmemiştir.
B) Yenilik taraftarı olduğunu göstermiştir.
C) Trablusgarp'ta halk destek vermediği için başarısız olmuştur.
D) Millî iradeyi korumaya yönelik faaliyetler yürütmüştür.

- 4.

Mustafa Kemal, 15 Ocak 1911'de 3. Ordu Karargâhındaki görevinden alınarak ilk olarak 5. Kolordu Karargâhında, daha sonra yine Selânik'te bulunan 38. Piyade Alayı'nda görevlendirilmiştir. Bu atamadaki amaç, kendisine kıta hizmeti gördürerek onu başarısızlığa sürüklemek; bu suretle şevk ve hevesini bir ölçüde kırmaktır. Ama O, bu görevde de büyük başarılar göstermiş; eskiden olduğu gibi yine komutanlarının, arkadaşlarının sevgi ve saygısını kazanmıştır. Selânik garnizonundaki subaylar gittikçe onun etrafında toplanmışlardır. Bu durum 3. Ordu Müfettişliğinin hoşuna gitmemiştir. Onu Selânik'teki vazifesinden ayırarak 27 Eylül 1911 tarihinde İstanbul'da Genelkurmay Başkanlığında bir göreve tayin etmişlerdir. Mustafa Kemal bu atama üzerine İstanbul'a gelerek bir süre Genelkurmay Başkanlığında çalışmıştır. 5 Ekim 1911'de İtalyanlar Trablusgarp'a hücum ederek işgal hareketlerine başlayınca Mustafa Kemal, bu bölgede görev almak üzere 15 Ekim 1911'de İstanbul'dan ayrılmıştır. Trablusgarp'a gittikten sonra Tobruk ve Derne bölgelerinde gönüllü mahalli kuvvetlerin başında bulunmuştur. 12 Mart 1912'de Derne Komutanlığına getirilmiştir.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kendisine verilen görevleri başarılı bir şekilde yerine getirmiştir.
B) Trablusgarp Savaşı'nda Osmanlı ordusunu idare etmiştir.
C) Yürüttüğü faaliyetler bazı kesimleri rahatsız etmiştir.
D) Ülkenin değişik bölgelerinde görev almıştır.

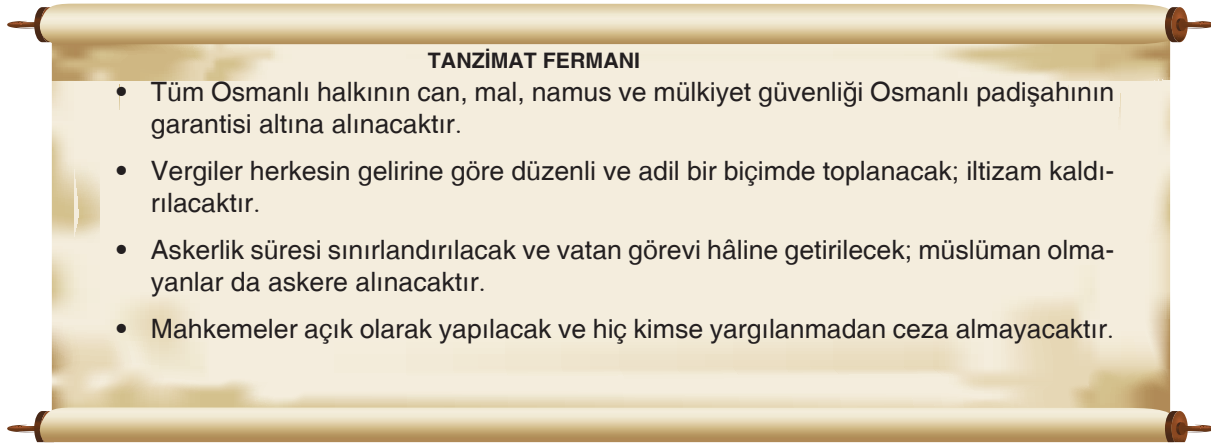
1.

Rusya'nın Balkanlarda yaşayan azınlıkları Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtması üzerine bu durumu çıkarlarına aykırı bulan İngiltere azınlık sorunlarını görüşmek üzere İstanbul'da bir konferans toplanmasını sağlamıştır. Konferansa Osmanlı Devleti'nin yanı sıra İngiltere, Rusya, Fransa, İtalya ve Avusturya katılmıştır. Konferansın başladığı sırada Osmanlı Devleti I. Meşrutiyet'i ilan ederek konferansı işlevsiz hâle getirmek istemiştir. Görüşmelerin olduğu sırada duyulan top sesleri üzerine, Saffet Paşa ayağa kalkarak "Efendiler duymuş olduğunuz top sesleri, Osmanlı Devleti'nde Meşrutiyet'in ilanıdır. Bu yeni idare Osmanlı Devleti'nde yaşayan bütün milletlerin yönetime katılması anlamına gelir. Bu sebeple konferansın toplanmasına gerek kalmamıştır." diyerek konferansı terk etmiştir.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) İç işlerine müdahale edilmiştir. B) Rejim değişikliği yaşanmıştır.
C) Konferansı yönlendirmek istemiştir. D) Konferansta lehine kararlar aldırılmıştır.

2. Aşağıda Tanzimat Fermanı'nda yer alan bazı maddeler verilmiştir.

Bu bilgilere göre Tanzimat Fermanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hukukun üstünlüğü ilkesi uygulanmaya çalışılmıştır.
B) Padişahın yetkileri tamamen kısıtlanmıştır.
C) Özel mülkiyetin gelişmesine olanak sağlanmıştır.
D) Toplumsal düzen ve adalet sağlanmak istenmiştir.

3. Veysel Öğretmen Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devleti'ne etkilerinden bazılarını tahtaya yazmıştır.

Sanayi İnkılabı ile birlikte seri üretime geçen Avrupalı devletler kapitülasyonların da etkisiyle ürünlerini Osmanlı Devleti'ne kolaylıkla ihraç etmişlerdir. Bunun sonucunda Osmanlı Devleti, Avrupa'dan gelen ucuz mallarla dolmuş ve adeta uluslararası ortak pazara dönüşmüştür. Halk ise ucuz ithal mallara rağbet edince yerli esnaf üretimi düşürmüştür ve bazı yerlerde tamamen durdurulmuştur. Bu durum Osmanlı sanayisinin çökmesine neden olmuştur.

Buna göre Veysel Öğretmenin, aşağıdaki yargılardan hangisini ifade etmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nde ekonomik çöküş siyasi çöküşü de beraberinde getirmiştir.
B) Kapitülasyonlar Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilemiştir.
C) Osmanlı toprakları yabancı ürünlerin istilasına uğramıştır.
D) Osmanlı Devleti'nde yerli üretimin ülke içindeki payı azalmıştır.

4.

İtalya'nın 1911'de Trablusgarp'a saldırması üzerine Mustafa Kemal gönüllü olarak bölgeye gitmiş ve bölge halkını İtalyanlara karşı örgütleyerek önemli başarılar elde etmiştir.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in;

- I. Vatanseverlik,
II. Teşkilatçılık,
III. İleri görüşlülük

kişilik özelliklerinden hangileri doğrultusunda hareket ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III

5. Aşağıda Mustafa Kemal'in okuduğu okulların ona sağladığı katkılar hakkında bazı bilgiler verilmiştir.

Mustafa Kemal, çocukluk yıllarından itibaren çevresine karşı son derece duyarlı biri olmuştur. Öğrencilik yıllarında ülkenin içinde bulunduğu kötü durumu görmüş, kurtuluş için çareler aramıştır. Zaman zaman yakın arkadaşlarıyla bir araya gelerek onlara ülkenin durumu hakkındaki düşüncelerini söylemekten çekinmemiştir. Osmanlı Devleti'nin çağdaş eğitim veren askerî okullarında eğitim alırken çevresinden, ülkede ve dünyada meydana gelen olaylardan etkilenmiştir. Bu durum Mustafa Kemal'in çağdaş, akılcı, vatansever ve milliyetçi biri olmasında etkili olmuştur.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülke sorunlarına çözüm üretmeye çalışmıştır.
B) Öğrenim gördüğü bütün okullarda çağdaş eğitim almıştır.
C) Millî menfaatler doğrultusunda hareket etmiştir.
D) Fikirlerini açıklama noktasında cesur davranmıştır.

6.

Mustafa Kemal'in fikir hayatının gelişmesinde okul çevresinin katkısı yadsınamaz. Manastır Askerî İdadisi'nde okurken burada vatan ve hürriyet şairi Namık Kemal eserlerinde Türklüğü öne çıkaran Mehmet Emin Yukdakul'u tanıdı. Mustafa Kemal'in fikir hayatı, bu dönemde Türk kültürü ve tarihi ile ilgili okuduğu eserler sayesinde şekillendi. Özellikle tarih bilinci bu dönemde oluşmaya başladı. Bunda da tarih öğretmeni etkili oldu.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği ile ilgili bilgi verilmiştir?

- A) İleri görüşlü oluşu
B) Milliyetçi oluşu
C) İdealist oluşu
D) Çok yönlü oluşu

7.

XX. yüzyılın başlarında Avrupalı devletler Osmanlı topraklarında yaşayan Sırp, Rum ve Bulgarları kızdırmış, devletin iç işlerine müdahalelerini artırmıştır. Dağılmaktan kurtulabilmek ve iç işlerine karışılmasını önlemek amacıyla Osmanlı Devleti'nde Osmanlılık, Türkçülük, İslamcılık ve Batıcılık gibi düşünce akımları geliştirilmiştir. Özellikle Osmanlılık fikir akımı doğrultusunda Meşrutiyet yönetiminin tekrardan getirilebilmesi için aydınlar arasında gizli çalışmalar yapılmıştır. Meşrutiyet yanlıları İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni kurarak çalışmalarını yoğunlaştırmış ve II. Meşrutiyet'in ilan edilmesini sağlamıştır. Böylece meclis tekrardan toplanmış ve anayasada yapılan değişikliklerle hükümet meclise karşı sorumlu hâle getirilmiştir.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Etnik yapısı dış güçler tarafından aleyhine kullanılmıştır.
- II. Rejim değişikliği yaşanmış ve millî irade önem kazanmıştır.
- III. Yenilik yanlıları sistemli bir şekilde faaliyet yürüterek amaçlarına ulaşmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

8.

“Müsterih (rahat) olunuz. Sizde hiçbir kusur ve kabahat düşünmüyorum. Kusur ve kabahatin büyüğü, sizi mensup olmadığınız bir milletin orduları başına getirenlerdedir. Şimdi siz belki feci akıbetlere duçar olacaksınız (uğrayacaksınız). Belki ben; yalnız ben değil, bütün Türk milleti aynı akıbetlere uğrayacağız; fakat, ikimizin de müsterih ve müteselli olabileceğimiz (avunabileceğimiz) bir nokta vardır; o da felaketlerin müsebbibi (sorumlusu), siz veya ben olmayışımızdır; mensup olduğumuz imparatorlukların başında ve idaresinde bulunanlardır.”

Mustafa Kemal'in Liman Von Sanders'e söylemiş olduğu sözlerden hareketle;

- I. Osmanlı ordusunun idaresi için yabancı subaylar görevlendirilmiştir.
- II. Alınabilecek bir yenilginin sorumlusu olarak ülkeyi yönetenler görülmüştür.
- III. Mustafa Kemal ve Liman Von Sanders kurtuluş ümidini hiç kaybetmemiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve III